

Xəber agentlikləri bildiriblər ki, bunu Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Çində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə deyib. Prezident Azərbaycan və Ermənistən arasında aparılan danışqların davamlı sülhə gətirib çıxaracağına, Cənubi Qafqazda davamlı sabitliyin Türkiyə ilə Rusyanın qarşılıqlı maraqlarına uyğun olacağına ümidi etdiyini bildirib.

Sitatdan aydın görünür ki, Vladimir Putin ağıllı və sanbalını gözləyən dövlət başçısı olsaydı, bu sözlər ona deyilməzdi. Kimse Putini sual vere bilər ki, Azərbaycanla Ermənistana nə verib ala bilmirsən? Hər ikisi müstəqil dövlətdir, öz erazisindən necə istəsə istifadə edə bilər. Zəngəzur dəhlizinin sənə nə dəxli, ərazi Ermənistənin, yol Azərbaycanın. Necə razılaşdıqlarının sənə hansı aidiyyəti var? Başqa ölkələrə aqalıq etmək ixtiyarını kim sənə verib? Ölkələrin əhalisini yüz illərlə qırıb-çatdırınız, ərazilərinə yiyləndiyiniz, yeraltı, yerüstü sərvətlərinə çalıb-çapdığınız, tarixini və mədəniyyətini məhv etdiyiniz bəs etmirmi?

Artıq bütün ölkələr hər yerdə Rusyanın barbar işğalına "yox" deyir, hətta xalqlar əllerine silah alıb ona qarşı çıxırlar. Qeribedir, Qarabağın işğaldan azad edilməsi birlər dərs olmadı. Xoşməramlı adı ilə, ancaq bəd niyyətlə geldikləri üçün Azərbaycandan xalqın nifreti ilə qovuldular, amma sıçrov kimi yene soxulmağa "deşik" axtarırlar.

Yuxarıdakı suallara cavab verməli olan Rusiya rəhbərliyi irticə emellerindən yenə də əl çəkmək istəmir. Bunlar göstərir ki,

Rusiya əl-ayağını Cənubi Qafqazdan yığışdırmalıdır

"Azərbaycan və Ermənistən arasında aparılan danışqlar Cənubi Qafqazda davamlı sülhə gətirib çıxaracaq"

tında saxladığı başqırıdlar, tatarlar, çetənlər, udmurtlar, çuvaşlar, inquşlar, marilər, tuvinlər və s. xırda xalqlar da gözleyirlər. Təbii ki, yüz illərdir ki, onlar da azad yaşamaq, öz talelərini özleri müəyyən etmək isteyirlər. İndi onlar da əlverişli məqamın ya-xınlaşdığını hiss edir və mübarizəyə başlamaga hazırlaşırlar. Çin və Yaponiya ilə "yatmış" ərazi mübahisələri də Rusyanın başı üstündədir. Bir sözə, dünyanın yarıdan çoxunun bu işgalçi ölkə ilə "çekilməmiş yarma"sı var. Avropa ölkələri də öz yerində. Rusiya bütün bunları göz önüne getirməlidir. Xatırladaq ki, Pekinlə danışqlardan sonra məlum olub ki, Putin oradan kor-peşman qayıdır. Yəni gözləntiləri gözlərində qalib. Yeganə "nəticə" vizasız rejim olub. Bu isə maliyyə böhranından çıxış yolu deyil, o qədər də əhəmiyyəti olmayan sadəcə formal bir addımdır.

Bu vəzilyət bir daha göstərdi ki, prezident Vladimir Putinin və komandasının da-

"çix" deməklə donuz darıdan çıxan deyil. Donuza "çix" deyən də var, ancaq çıxmır ki, çıxmır. İrevanda Putini nə qədər təhqir etdi-lərse, portretlərini ayaqlayıb yandırdılar, Rusiyaya nə qədər "rədd ol" dedilərsə, eti-rəz aksiyaları keçirdilərsə padoş sifətlərinə kar etmədi.

Əlbəttə, Prezident Ərdoğanın sözlerindəki dərin mənəni anlasayıd, onda Rusiya prezidenti əl-ayağını yığışdırıb öz yuvasına çəkilər, aralıqlara fitne-fəsad yarmazdı. Ancaq təhqirlərə belə əhəmiyyət verməyib başqasının torpağını zəbt etmək iştahı canlarıdan çıxməq bilmir.

"Cənubi Qafqazda davamlı sabitliyin Türkiyə ilə Rusyanın qarşılıqlı maraqlarına uyğun olacaq" ifadəsində Prezident Ərdoğan Rusiyaya öz yerini göstərir. Diplomatik dillə xəberdarlıq edir ki, indi Rusiya bölgədə heç kimdir, Azərbaycanla Ermənistən işinə qarışmasın, özləri öz problemlərini həll etməyin öhdəsindən lazımcıca gəlirlər. Görük prezident Putin nə reaksiya verəcək?

Ancaq hegemonluq iyi hələ burnunda qaldığı üçün çətin ki, yixilmaqdə olan çürük imperiyanın rəhbəri düz yola gələ. Hazırda Rusyanın çabalamasından, Azərbaycan əleyhine informasiya kampaniyası təşkil et-

məsindən açıq hiss olunur ki, ona deyilən-dən düzgün nəticə çıxarmayıb. Şayət, hərbi yola əl atarsa həm Azərbaycan, həm də Ermənistən Türkiyənin yanında səf tutacaqlar. Buna artıq heç bir şübhə yeri yoxdur. Hələ digərləri də var. Onda o meydanda Rusyanın biabırçı məğlubiyyəti qaçıl-

maz olacaq. Ancaq Rusiya Türkiyənin qarşısında at oynatmağa cüret etməz. O, türkün gücünü çox görüb. Yaxasını Ukraynanın ellərindən qopara bilməyən işgalçı Kreml başqalarına yalnız hart-hurt edə bilər, ondan o yana keçməyə ürək eləməz. Çünkü onun büdrəməsini daxildə qapaz al-

yaz siyaseti Rusyanı daha çıxılmaz bataqlığa sürüyür. İqtisadi sanksiyalar onu heydən salır. Bank sektorunda iflic vəziyyət, beynəlxalq aləmdə təcrid və "strateji tərəfdaş" sayılan Çindən belə maliyyə dəstəyi ala bilməmək Kreml üçün biabırçı uğursuzluqdur. Belə görünür ki, Moskvanın artıq nə Qərbdə, nə Cənubda, nə də Şərqdə real da-yağı qalib. Yalnız öz başının hayında olan İran mollaları qalib. Heç kəs Rusiyaya kömək etmək istəmir. Şəhərətəpə Təşkilatının sammitində bu həqiqət özünü çıpalığı ilə göstərib.

Prezident Ərdoğanın söylədiyi bir neçə cümlədə bu fikirlərin hamısı öz yerini tutur. Bunlar əslində işgal həvəskarı olan Rusiya-ya acı xəbərdarlıqdır. Kremlin axmaq ideoloqları heç olmasa bunu başa düşsələr ağalarına vəziyyətdən çıxış yolu arayırdılar. Yoxsa bir ayağı burada, o biri gorda olanın başqalarına tələ qurması əsl müxənnətlilikdir. Yüz illərdir ki, kiçik və məzəlum xalqlara və millətlərə cəlladlıq edən Rusiya nəhayət, zülm yolu sonuna çatıb. İrəlide isə işqli yol görünmür. Ömrəboyu baş kəsməklə meşğul olan cəlladin çıxış yolu isə yalnız bir olur. Bədəlini ödəmek!

Veli İlyasov